

DECIZIE

21 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenari

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mereuță Chirill împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova, admis apelul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesele lui Mereuță Chirill, casată hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului material și încasarea cheltuielilor de judecată și emisă în partea dată o nouă hotărâre de admitere parțială a cerințelor, în rest hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016, a fost menținută,

c o n s t a t ă :

La data de 23 noiembrie 2015, Mereuță Chirill a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale al RM cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că la 21 martie 2014 s-a adresat cu cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni (în continuare - CTAS Căușeni) privind stabilirea pensiei în condiții avantajoase conform Listei nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 (în continuare - Lista nr. 1).

Ca dovadă a stagiului de muncă în condiții nocive și grele conform Listei nr. 1, a prezentat carnetul de muncă cu înscrierea despre perioada de lucru efectuat în condiții nocive de la data de 11 ianuarie 1983 pînă la 01 septembrie 1992 în calitate

de galvanizator (traducerea în limba rusă: оцинковщик) la întreprinderea „Каушанское АО по производству и монтажу металлических конструкций „Металик””

Însă, prin răspunsul din 26 martie 2014 pârâtul a refuz să-i stabilească pensia în condiții avantajoase pe motiv că stagiul său de muncă în condiții nocive și foarte grele constituie doar 9 ani și 7 luni.

Sușține că în scopul suplinirii stagiului necesar în condiții nocive și foarte grele, respectând legislația, în perioada de 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015, a activat în calitate de electrosudor la sudarea manuală, electrică prin încălzire la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL, funcție care de asemenea se încadrează în Lista nr. 1, Capitolul XI, pct.5 și oferă salariatului dreptul deplin la pensia pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Astfel, la data de 26 martie 2015, s-a adresat repetat către CTAS Căușeni solicitând recalcularea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase, însă pârâtul în mod verbal a refuzat recalcularea pensiei invocând că funcția de electrosudor nu se include în Lista nr. 1.

Relatează reclamantul că tot la data de 26 martie 2015, s-a adresat cu petiția nr. M-611/15 către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova și cu petiția nr. M- 1406/15 către Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei.

La petiția adresată Ministerului Muncii și Protecției Sociale și Familiei nu a primit nici un răspuns iar prin răspunsul nr. M-611/15-M-683/15 din 30 aprilie 2015, Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova în temeiul copiei carnetului de muncă și fără a solicita careva documente, certificate confirmative a caracterului funcției și lucrărilor executate, a condițiilor de muncă și a sarcinilor speciale, a refuzat recalcularea pensiei pe motiv că funcția în care a activat în perioada 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015 la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL nu este prevăzută în Lista nr. 1.

Sușține reclamantul că la data de 14 mai 2015, s-a adresat către Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu o altă cerere, înregistrată cu nr. M-896/15, și prezentând argumentările și actele ce confirmă că funcția de electrosudor la sudarea manuală, electrică prin încălzire se regăsește în Lista nr. 1, și anume în Capitolul XI „Prelucrarea metalelor, pct.5 Alte profesii la prelucrarea metalelor, 1110400a-19906 electrosudori la sudarea manuală (sudori la sudarea electrică și cu gaze) la sudarea electrică prin încălzire” a solicitat reexaminarea dosarului cu analizarea tuturor actelor confirmative.

Ca urmare, la data de 18 mai 2015, Casa Teritorială de Asigurări Sociale Botanica a efectuat controlul locului de muncă și a documentelor la întreprinderea „Olioteh-Exim” SRL în rezultatul căruia a fost întocmit Actul de verificare a documentelor, însă care în opinia dânsului a fost întocmit sub influență și nu conține date și informații reale.

Indică reclamantul că întrucât conducătorul întreprinderii a refuzat să semneze Actul de verificare, reprezentantul CTAS Botanica, specialist principal Mariana Pirojoc, a modificat Actul întocmit, în care este menționat că sarcinile de muncă indicate în Fișa postului corespund activității de muncă menționate în adeverința nr. 2 din 18 mai 2015, eliberată de către „Olioteh-Exim” SRL, însă mențiunea precum că „Analizând extrasul de cont al dlui Mereuță Chirill Semion pe parcursul perioadei de activitate în SRL „Olioteh-Exim” are activitate paralelă în Ion Creangă I.I.L.T.” a rămas fără modificări, fapt ce confirmă existența unui conflict de interese, deoarece

la verificarea documentelor din cadrul SRL „Olioteh-Exim” au fost examinate și alte acte, informații ce nu se atribuie acestei întreprinderii respective.

Ulterior, în temeiul constatărilor din Actul de verificare a documentelor din 18 mai 2015, CNAS i-a expediat răspunsul nr. M-896/15, aud-68-96/15 din 19 iunie 2015 prin care a refuzat recalcularea pensiei invocând că în urma controlului efectuat nu a fost confirmat stagiul special în condiții de muncă foarte nocive și foarte grele de cel puțin 10 ani.

Mai indică reclamantul că nefiindu-i clar motivul refuzului, a contactat telefonic executorul deciziei CNAS, care însă i-a comunicat că temei de refuz a servit faptul că a activat concomitent și în cadrul LT „Ion Creangă” Căușeni.

Sușține că în dosarul prezentat spre examinare se conțineau copiile tabelului de pontaj în care sunt indicate 20 ore/lună, certificatul eliberat de către conducerea liceului, în care este menționat că cele 5 ore de cerc pe săptămână erau desfășurate în zilele de sâmbătă, fapt confirmat ulterior și prin copiile registrului școlar, unde sunt scrise orele deja executate, iar după concretizarea acestor momente reprezentanții CTAS Căușeni, cât și a CNAS i-au solicitat să aștepte ceva timp pentru a concretiza anumite momente.

Ca urmare la 04 septembrie 2015, în urma repetatelor adresări telefonice CTAS Botanica a eliberat un nou Act de verificare a documentelor specificând cine are dreptul la pensia pentru limita de vârstă în condiții avantajoase și anume care sudori, făcându-se referire la funcția ce este inclusă în Capitolul XXIII, Profesii generale din Lista nr. 1, la care dânsul nu pretinde, iar în temeiul acestui Act CNAS a refuzat recalcularea pensiei.

Menționează Mereuță Chirill că a depus o nouă petiție cu nr. M-3375/15 din 10 septembrie 2015, către Ministrul Muncii, Protecției Sociale și Familiei anexând și copia Actului de verificare din 04 septembrie 2015, la care nu a primit nici un răspuns scris, iar în mod verbal i s-a comunicat să depună o nouă cerere către CNAS.

Astfel, la 14 septembrie 2015, s-a adresat repetat către CNAS cu petiția înregistrată cu nr. 1484/15 și prezentând adeverința nr. 2 din 18 mai 2015, eliberată de întreprindere în care se indică perioada lucrată, funcția deținută, condițiile etc., tabelul de pontaj, sarcini de lucru, conturi de plată, cotizări sociale și care în opinia sa confirma stagiul pretins, a solicitat repetat calcularea pensiei pentru limita de vârstă în condiții avantajoase.

Drept urmare la 01 octombrie 2015, CTAS Botanica a eliberat un nou Act de verificare a documentelor în care a specificat documentele supuse verificării și informația conținută iar în temeiul acestuia a fost emisă decizia de refuz nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 prin care a fost respinsă solicitarea cu privire la recalcularea pensiei, pe motiv că actele prezentate nu confirmă stagiul pretins.

Sușține reclamantul că în decizia de refuz a fost menționat că „Pentru control nu a fost prezentat nici un document cu privire la caracterul lucrărilor efectuate (sarcini de lucru, forma T-2 ...)” deși aceste acte fiind anexate deja repetat, la fiecare Act de verificare.

Totodată, susține că concluziile CTAS Botanica indicate în decizia de refuz contravin și celor menționate în Actul de verificare din 18 mai 2015, în care a fost specificat că: „Conform fișei postului sarcinile de muncă corespund activității de muncă menționate în adeverința anexată”, circumstanțe care în opinia sa atestă repetat conflictul de interese.

În drept își întemeiază cerințele în baza art. art. 1 alin. (2), 14 alin. (2), 16 alin. (2), 17 alin. (1) lit. b) și 25 alin. (3), (4) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, și art. 41 alin. (3) din Legea privind sistemul public de pensii nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Solicită, Mereuță Chirill, a considera neîntemeiat refuzul CNAS a RM nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, a obliga CNAS a RM să-i calculeze pensia pentru limită de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea unei decizii în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie, repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea Judecătorei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016 acțiunea a fost admisă parțial fiind recunoscut ca neîntemeiat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și obligată Casa Națională de Asigurări Sociale a RM să-i calculeze lui Mereuță Chirill pensia pentru limita de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea deciziei în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie, în rest cerințele au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 a fost respins apelul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a RM, admis apelul declarat de avocatul Pavlov Victor în interesele lui Mereuță Chirill, casată hotărârea primei instanțe în partea în care cerințele au fost respinse și emisă o nouă hotărâre în această parte prin care cerințele au fost admise parțial, fiind încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale a RM în beneficiul lui Mereuță Chirill suma de 1 500 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, în rest hotărârea primei instanțe fiind menținută.

La data de 27 martie 2017, Casa Națională de Asigurări Sociale a RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului recurentul a invocat că instanțele ierarhic inferioare au lăsat fără apreciere faptul că documentele prezentate de Mereuță Chirill nu confirmă faptul activității acestuia în perioada 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015 la lucrări prevăzute de Lista nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 și au emis o hotărâre pripită cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La fel, a indicat recurentul că Mereuță Chirill nu a prezentat nici un document cu privire la caracterul lucrărilor efectuate în perioada 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015, din care motiv, perioada respectivă nu poate fi inclusă în stagiul special de cotizare ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 27 martie 2017, împotriva deciziei instanței de apel din 19 februarie 2017, în termen.

La 13 aprilie 2017, în adresa intimatului Mereuță Chirill a fost expediată copia recursului declarat de către CNAS a RM cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței.

La data de 19 mai 2017, Mereuță Chirill, reprezentat de avocatul Pavlov Victor a depus referință asupra recursului declarat de CNAS a invocând netemeinicia recursului și legalitatea deciziei instanței de apel.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 24 mai 2017, recursul declarat de CNAS a RM a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului în raport cu motivele recursului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa integral decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri cu privire la respingerea acțiunii din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

După cum se constată la caz la data de 22 ianuarie 2013 lui Mereuță Chirill i-a fost stabilită pensie ca persoană încadrată în grad de dezabilitate accentuat (procentul de păstrare a capacității de muncă de 40%), afecțiune generală calculată în condițiile art. 21 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat. Nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, conform anexei nr. 3 parte integrantă a legii, ținându-se cont de venitul asigurat după 01 ianuarie 1999 până la data adresării după pensie și luându-se în considerație stagiul total de cotizare.

Tot materialul probator atestă că la 21 martie 2014, Mereuță Chirill, s-a adresat cu o cerere către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni prin care a solicitat transferul la alt tip de pensie și stabilirea pensiei în condiții avantajoase conform Listei nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992.

În conformarea stagiului de muncă în condiții nocive și grele, Mereuță Chirill a prezentat carnetul de muncă cu înscrierea despre perioada lucrului efectuat în condiții nocive de la 11 ianuarie 1983 până la 01 septembrie 1992 în calitate de galvanizator („оцинковщик”) în cadrul întreprinderii „Каушанское спецотделение треста Молдсельхозмонтаж” (ulterior reorganizată în Каушанское АО по производству и монтажу металлических конструкций „Металик”).

Ca urmare, prin decizia nr. 12 din 26 martie 2014, cu privire la transferul la alt tip de pensie, CTAS Căușeni stabilind că stagiul de muncă a lui Mereuță Ghirill la lucrări foarte nocive și foarte grele constituie 9 ani, 7 luni și 20 de zile, a concluzionat că ultimul nu îndeplinește una din condițiile principale necesare pentru stabilirea pensiei în condiții grele de muncă și anume stagiul de muncă special de 10 ani și a decis de a-i lăsa solicitantului în vigoare pensia de invaliditate de care beneficiază (f.d. 39).

La fel, din actele cauzei rezultă că în scopul suplinirii stagiului necesar pentru stabilirea pensiei în condiții avantajoase Mereuță Chirill s-a angajat în cadrul SRL „Olioteh-Exim” în calitate de electrosudor la sudare manuală, electrică prin încălzire, unde a activat în perioada 01 octombrie 2014 - 10 martie 2015.

Astfel, la 26 martie 2015, Mereuță Chirill s-a adresat către CTAS Căușeni, CNAS a RM și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei și prezentând

carnetul de muncă cu înscrierea despre funcția deținută în cadrul SRL „Olioteh-Exim” a solicitat stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

Însă, prin scrisoarea nr. M-611/15-M-683/15 din 30 aprilie 2015 CNAS a RM, i-a refuzat lui Mereuță Chiril în stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase pe motiv că funcția deținută în cadrul SRL „Olioteh-Exim” nu este prevăzută în Lista nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 (f.d. 19).

Cu toate acestea, Mereuță Chirill considerând că întrunește condițiile necesare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, s-a adresat în mod repetat către CTAS Căușeni și CNAS a RM, invocând netemeinicia refuzului și necesitatea verificării tuturor actelor confirmative a caracterului funcției și lucrărilor executate în cadrul SRL „Olioteh-Exim”, conform art. 17 al Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 417 din 03 mai 2000.

Aici este important de menționat că urmare a adresărilor repetate ale lui Mereuță Chirill, CTAS Botanica a efectuat un control al locului de muncă și a documentelor deținute de SRL „Olioteh-Exim” în rezultatul căruia a întocmit Actele de verificare din 18 mai 2015 și 04 septembrie 2015, în temeiul căruia CNAS a RM prin scrisoarea nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015, i-a comunicat lui Mereuță Chirill că actele suspuse verificării nu confirmă faptul activității dânsului în perioada 01 octombrie 2014 – 01 martie 2015 la lucrările prevăzute în Lista nr. 1 și nu constituie temei legal de include perioada respectivă în stagiul special de cotizare, ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

Este cert și faptul că, ne fiind de acord cu răspunsul primit, Mereuță Chiril s-a adresat în instanța de judecată solicitând a considera neîntemeiat refuzul CNAS a RM nr. 1484/15 din 16 octombrie 2015, privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, obligarea CNAS a RM să-i calculeze pensia pentru limită de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea deciziei privind admiterea transferului la alt tip de pensie, repararea prejudiciului moral în mărime de 5 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia admiterii parțiale a acțiunii, recunoscând ca fiind neîntemeiat refuzul CNAS a RM nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015 privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și obligând CNAS a RM să calculeze lui Mereuță Chirill, pensia pentru limită de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea deciziei în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie, iar în rest respingând ca neîntemeiate cerințele înaintate.

Judecând apelurile declarate de Mereuță Ghirill și CNAS a RM, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelul declarat de CNAS a RM, a admite apelul declarat de Mereuță Chirill, a casa hotărârea primei instanțe în partea respingerii cerințelor cu privire la repararea prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată și de a emite o nouă hotărâre în partea dată cu privire la admiterea parțială a cerințelor și încasarea din contul CNAS a RM în beneficiul lui Mereuță Chirill, a sumei de 1 500 lei cu titlu de prejudiciu moral și a sumei de 3 000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată, iar în rest de a menține hotărârea primei instanțe.

În susținerea concluziei date, instanța de apel cu referire la prevederile art. 41 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14

octombrie 1998, și Hotărârea Guvernului nr. 822 din 15 decembrie 1992 cu privire la aprobarea Listei nr.1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor, în temeiul cărora se acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase a reținut că ordinul nr. 3 din 01 octombrie 2014 și a concluzionat că conform anexei nr. 1 în capitolul nr. XI al Listei nr. 1 intitulat - Prelucrarea metalelor, cu indicele 11104000a-19906 se regăsește categoria de funcție denumită – Electrosudori a sudarea manuală (sudori la sudarea electrică cu gaze) la sudarea electrică prin încălzire.

Totodată instanța de apel a reținut că ordinul nr. 3 din 01 octombrie 2014, de angajare la SRL „Olioteh-Exim” SRL, ordinul nr. 1 din 01 martie 2015 de eliberare din funcție, Fișa personală nr. 1/10-14 a lui Mereuță Chirill, adeverința nr. 2 dm 18 mai 2015, tabelele de pontaj, fișa postului, statutul întreprinderii și lista de plată nr. 000000001 din 31 martie 2015 pentru luna martie 2015, atestă incontestabil că în perioada 01 octombrie 2014 – 01 martie 2015 Mereuță Chirill a fost angajat la SRL „Olioteh-Exim” în calitate de electrosudor la sudarea manuală, funcție care este inclusă în Lista nr. 1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor la lucrări în subteran, la lucrări cu condiții de muncă foarte nocive și foarte grele, în temeiul cărora se acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și a concluzionat că la moment reclamantul are stagiul de cotizare necesar pentru a-i fi stabilită pensia în baza art. 41 alin. (3) din Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Iar, cu referire la art. 26 alin. (1), (2) al Legii contenciosului administrativ, instanța de apel a considerat neîntemeiat refuzul CNAS nr. M-1484/15 din 16 octombrie 2015, privind calcularea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase și necesar de a obliga CNAS a RM să-i calculeze lui Mereuță Chiril pensia pentru limita de vârstă în condiții grele de muncă cu emiterea unei decizii în acest sens privind admiterea transferului la alt tip de pensie.

În context, instanța de apel ținând cont de solicitarea lui Mereuță Chiril cu privire la repararea prejudiciului moral și stabilind că începând cu 10 martie 2015, reclamantul nu poate beneficia de pensia de vârstă în condiții avantajoase, a considerat că urmează să fie admise parțial cerințele privind repararea prejudiciului moral, iar subsecvent admiterii acțiunii, prin prisma prevederilor art. 96 alin. (1) și alin. (1¹) CPC, instanța de apel admis și cerințele cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs constată, însă, că la soluționarea cauzei, fiind stabilite pe deplin circumstanțele care au importanță pentru judecarea cauzei în fond, concluziile instanțelor de judecată și soluția dată în sensul admiterii acțiunii sunt incorecte, fapt ce rezultă din aplicarea greșită și interpretarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material aplicabile la caz, precum și aprecierea incorectă a probelor prezentate.

În favoarea concluziei enunțate instanța de recurs reține că în conformitate cu art. 41 alin. (3) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, începând cu 1 ianuarie 2004 vârsta de pensionare a persoanelor ocupate la lucrări foarte nocive și foarte grele (prevăzute de Lista nr.1 a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.822 din 15 decembrie 1992) de 54 de ani pentru bărbați și de 49 de ani pentru femei.

Potrivit art. 42 alin. (1¹) din Legea menționată stagiul de cotizare necesar obținerii dreptului la pensie pentru limită de vârstă în perioada 01 iulie 2013 - 01 iulie 2014 este de 31 ani 06 luni.

Iar, reieșind din reglementările art. 42 alin. (2) din aceeași Lege, stagiul special realizat la lucrări foarte nocive și foarte grele, necesar obținerii drepturilor la pensie pentru limită de vârstă persoanelor indicate la art.41 alin. (3), de 10 ani pentru bărbați și de 7 ani și 6 luni pentru femei.

Prin prisma normelor legale enunțate, la caz se constată că Mereuță Chirill cu referire la înscrierea din carnetul de muncă potrivit cărei în perioada 11 ianuarie 1983 – 01 septembrie 1992 (9 ani, 7 luni și 20 zile) a activat la întreprinderea în calitate de galvanizator („оцинковщик”) în cadrul întreprinderii „Каушанское спецотделение треста Молдсельхозмонтаж” (ulterior reorganizată în Каушанское АО по производству и монтажу металлических конструкций „Металик”) și în temeiul actelor cu privire la perioada de activitate 01 octombrie 2014 - 10 martie 2015 în calitate de electrosudor la sudarea manuală, în cadrul SRL „Olioteh-Exim” mun. Chișinău, pretinde stabilirea pensiei pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

În conformitate cu art. 30 al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156-XIV din 14 octombrie 1998, organele de asigurări sociale au dreptul de control asupra autenticității actelor ce confirmă stagiul de muncă și venitul asigurat, eliberate de organele abilitate.

În conformitate cu pct. 17 alin. (1), (2), (3), (4) din Regulamentului cu privire la modul de calculare și confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiei aprobat prin Hotărârea Guvernului RM nr. 417 din 02 mai 2000 (în vigoare până la 24 martie 2017), pentru confirmarea ocupării persoanelor la lucrări foarte nocive și foarte grele, prevăzute de Lista nr.1, organele teritoriale de asigurări sociale trebuie să efectueze un control după următoarea schemă: corespunderea atribuirii profesiei, conform Indicatorului unic de tarife și calificare pentru lucrări și profesii (I.U.T.C.), corectitudinea înscrierilor în carnetul de muncă, corespunderea înscrierilor din carnetul de muncă cu I.U.T.C. și cu caracterul lucrărilor executate, confirmarea documentară a caracterului lucrărilor executate (ordine, conturi de plată, sarcini de lucru, liste de state etc.).

Sub aspectul dat actele cauzei atestă că în scopul confirmării stagiului special la lucrări foarte nocive și foarte grele, s-a efectuat verificare a perioadei de activitate a lui Mereuță Chirill de la 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015 în calitate de electrosudor la sudarea manuală, în cadrul SRL „Olioteh-Exim” mun. Chișinău, fiind supuse controlului fișa personală nr. 1/10-14, lista de plată a salariului, tabelele de evidență a timpului de muncă, statutul firmei și fișa postului, precum și contractul de locațiune a clădirii.

Astfel, din conținutul fișei personale nr. 1/10-14 s-a stabilit că Mereuță Chirill a fost eliberat de la Liceul Teoretic „Ion Creangă” la 01 septembrie 2014, iar din fișa postului s-a constatat un program de lucru de 8 ore/zi și 5 zile/săptămână.

La fel s-a constatat că conform ordinului nr.33-P/I emis de Liceul Teoretic „Ion Creangă” Căușeni, începând cu 01 septembrie 2014 Mereuță Chirill a fost eliberat din funcția de bază și angajat prin cumul în funcție de profesor de educație tehnologică și artă plastică cu 5 ore de cerc de la 01 septembrie 2014 în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” din or. Căușeni (salariul confirmat în perioada octombrie 2014 - martie 2015 - conform datelor din contul personal de asigurări

sociale, iar timpul de muncă efectiv lucrat prin tabele de evidență a timpului de muncă.

De asemenea, potrivit documentelor contabile primare prezentate de SRL „Olioteh-Exim” s-a stabilit că în cadrul societății, cu excepția perioadei de la 01 octombrie 2014 - 10 martie 2015 unde pentru Mereuță Chirill este indicată funcția electrosudor la sudarea manuală, este salarizată o persoană în funcție de sudor (electrogazosudor) cu aceleași condiții de muncă și de salarizare.

Iar, conform borderoului de pată prezentat de SRL „Olioteh-Exim” în luna martie 2015 lui Mereuță Chirill i-a fost achitată suma de 8 375,17 lei pe când în extrasul din contul personal de asigurări sociale este indicată doar suma de 636,36 lei.

În această ordine de idei, este de menționat și faptul că potrivit contului personal și tabelului de pontaj, Mereuță Chirill în perioada octombrie 2014 – martie 2015 a activat prin cumul, câte 5 zile în săptămână în funcție de profesor de educație tehnologică și artă plastică în cadrul Liceului Teoretic „Ion Creangă” din or. Căușeni, astfel încât în luna octombrie 2014 ultimul a avut 23 zile lucrătoare, în luna noiembrie 2014 - 20 zile lucrătoare, în luna decembrie 2014 - 22 zile lucrătoare, în luna ianuarie 2015 - 19 zile lucrătoare, în luna februarie 2015 - 20 zile lucrătoare și în luna martie 2015 - 22 zile lucrătoare (f. d. 43-50).

În același timp pentru control nu a fost prezentată careva documente cu privire la caracterul lucrărilor efectuate și cartea de salariu, controlului fiind supusă lista de plată nr. 000000001 din 31 martie 2015 pentru luna martie în care sunt reflectate 2 persoane (f. d. 62), iar ordinul nr. 3 din 01 octombrie 2014 cu privire la angajarea lui Mereuță Chirill în cadrul SRL „Olioteh-Exim” și ordinul nr. 1 din 10 martie 2015 cu privire la eliberarea din funcție au fost prezentate separat fără a fi prezentată cartea de ordine.

De altfel, la efectuarea controlului nu a fost prezentat nici un document cu privire la caracterul lucrărilor efectuate, inclusiv sarcini de lucru, Forma T-2, precum și acte pentru instituirea suplimentului la salariu pentru nocivitate.

Așa fiind, este evident că documentele prezentate de Mereuță Chirill în susținerea solicitării cu privire la stabilirea pensiei în condiții avantajoase nu atestă faptul activității acestuia în perioada 01 octombrie 2014 – 10 martie 2015 la lucrări prevăzute de Lista nr. 1, a unităților de producție, lucrărilor, profesiilor, funcțiilor și indicilor ce acordă dreptul la pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr.822 din 15 decembrie 1992, din care motiv perioada respectivă nu poate fi inclusă în stagiul special realizat de Mereuță Chirill la lucrări foarte nocive și foarte grele.

În consecință se constată că stagiul confirmat al activității lui Mereuță Chirill în condiții speciale de muncă grele și foarte grele este de 9 ani 7 luni și 20 de zile și nu-i acordă dreptul ultimului al pensie pentru limită de vârstă în condiții avantajoase.

Or, pentru a beneficia de dreptul la pensie în condiții avantajoase Mereuță Chirill potrivit art. 42 alin. (2) al Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat urma să confirme un stagiul special în condiții de muncă foarte nocive și grele de cel puțin 10 ani.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că temei pentru admiterea acțiunii și anularea refuzului CNAS a RM nr.M-1484/15 din 16 octombrie 2015 nu este, iar concluziile instanțelor ierarhic inferioare în sensul temeinicia și admiterii

acțiunii sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, și rezultă din interpretare greșită a normelor de drept material.

În consecință, necesită a fi respinse și pretențiile lui Mereuță Chirill cu privire la repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată deoarece cerințele respective sunt subsecvente cerinței inițiale care este neîntemeiată.

Cele relatate în ansamblu atestă temeinicia recursului declarat de către CNAS a RM și indică la ilegalitatea hotărârilor de judecată a instanțelor ierarhic inferioare, fapt ce impune casarea acestora.

Distinct de cele relatate și având în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost stabilite de către instanțele de judecată și nu este necesară verificarea suplimentară a cărorva dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și holtărîrea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea lui Mereuță Chirill împotriva CNAC a RM cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată de a o respinge ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 21 februarie 2017 și hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 27 aprilie 2016, cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Mereuță Chirill împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de Mereuță Chirill împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale a Republicii Moldova cu privire la contestarea actului administrativ, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Ala Cobăneanu

Iurie Bejenari

Nicolae Craiu

Tamara Chișca-Doneva